

СХВАЛЕНО

Рішення виконавчого комітету
Мар'янівської селищної ради
від 25 липня 2025 року №54/27

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ МАР'ЯНІВСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ РАДИ НА 2025-2027 РОКИ**

ПАСПОРТ

Комплексної програми розвитку агропромислового комплексу
Мар'янівської селищної ради на 2025-2027 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Виконавчий комітет Мар'янівської селищної ради
2.	Розробник програми	Виконавчий комітет Мар'янівської селищної ради
3.	Відповідальний виконавець програми	Виконавчий комітет Мар'янівської селищної ради
4.	Учасники програми	Мар'янівська селищна рада, сільськогосподарські товаровиробники, фермерські господарства, власники особистих селянських господарств
5.	Термін реалізації програми	2025-2027 роки
6.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Селищний бюджет Мар'янівської селищної ради, обласний бюджет
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього тис. грн., у тому числі:	795,0
7.1.	кошти обласного бюджету, тис. грн.	300,0
7.2.	кошти селищного бюджету, тис. грн.	495,0

Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Мар'янівської селищної ради на 2025-2027 роки (надалі – Комплексна програма) спрямована на реалізацію фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників, фермерських господарств та особистих селянських господарств.

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Мар'янівської селищної ради на 2025-2027 роки (надалі – Комплексна програма) спрямована на реалізацію щорічних програм економічного та соціального розвитку селищної ради.

Луцький район (колишній Горохівський) – є аграрним районом. Агропромисловий комплекс є провідною галуззю економіки району та селищної ради.

Аналіз стану розвитку сільського господарства

На території селищної ради проживає близько 9 тис населення. Сільське господарство є найбільше розвиненою галуззю господарювання. Свою діяльність здійснюють 5 сільськогосподарських підприємств, майже 4100 одноосібних господарств та 21 фермерських господарств. Найбільшу частку вирощеної продукції сільськогосподарськими підприємствами становлять зернові, зокрема озима пшениця. Вирощуванням технічних культур таких як ріпак, цукровий буряк, кукурудза, соя, соняшник займається ПП «Агро-Експрес-Сервіс», ТзОВ «Волинь-Агроцентр», ТзОВ «Агросвіт-Волинь». Скоротилося вирощування овочевих культур та картоплі. На даний час ці культури мають місце тільки у особистих селянських господарствах. Особисті господарства населення є основними виробниками картоплі, овочів, плодів і ягід, молока та яєць.

Тваринницька галузь сільського господарства наявна тільки у особистих селянських господарствах. Станом на 01.01.2025 року по селищній раді налічувалося 100 корів в господарствах, які отримують 3 і більше корів.

Об'єктивними причинами зменшення обсягів виробництва є втрата генетичного потенціалу галузі, її низька рентабельність та збитковість у зв'язку з високою ресурсо - та енергоємністю виробництва. В результаті проведених реформ у сільському господарстві, поряд із одержанням права розпоряджатися наданими у власність землями, селяни у переважній більшості втратили робочі місця. Фінансові труднощі незайнятих осіб не дозволяють започаткувати (розвивати) власну справу у сільському господарстві, а землі пайового фонду передаються в оренду господарським структурам, або використовуються неефективно, лише для забезпечення сільськогосподарською продукцією власних домогосподарств.

Для ефективного ведення сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах власникам та землекористувачам земельних ділянок, перш за все необхідно мати вичерпну агроекологічну інформацію про стан родючості ґрунтів кожного поля, ділянки, яка використовується в господарстві.

Необхідною умовою для забезпечення охорони родючості ґрунтів та ефективного ведення господарської діяльності є раціональне використання ґрунтових ресурсів, створення сприятливого екологічного середовища, покращення і підвищення ерозійної стійкості природних ландшафтів. Для збереження та подальшого відтворення родючості ґрунтів необхідно нарощувати об'єми застосування органічних добрив (гній ВРХ, побічна

рослинна продукція, сидерати та інші види нових, концентрованих органічних добрив). Внесення мінеральних добрив необхідно здійснювати за результатами агрохімічного обстеження та розрахунків на запланований врожай.

Зміни у структурі сільськогосподарського виробництва, поява нових технологічних та виснажливих сортів рослин, сприятливі за погодними умовами зміни клімату посилюють деградаційні процеси.

З метою підтримки заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу, власникам та землекористувачам необхідно проводити агрохімічне обстеження ґрунтів.

Заходами програми передбачено корінне покращення сіяних та природних пасовищ на малопродуктивних землях, господарське використання яких є екологічно та економічно неефективним.

II. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Мар'янівської селищної ради на 2025-2027 роки

В агропромисловому комплексі залишаються проблеми, які потребують посиленої уваги та вирішення у 2025-2027 роках:

- низька якість сільськогосподарської продукції, її не конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, не адаптованість до європейських вимог.

- відсутність доступу до організованого ринку збуту власної продукції дрібних товаровиробників;

- низький рівень селекційно-племінної роботи в господарствах населення;

- недостатня мотивація до кооперації та укрупнення дрібних сільськогосподарських товаровиробників, низький рівень матеріально-технічного забезпечення СОК, відсутність лідерів для їх створення;

- постійне зменшення чисельності поголів'я ВРХ як у сільськогосподарських підприємствах так і у особистих селянських господарствах;

- збереження та відтворення родючості ґрунтів.

III. МЕТА КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Метою програми є створення організаційно-економічних умов для ефективного соціально спрямованого розвитку аграрного сектору, стабільного забезпечення населення якісною та безпечною місцевою сільськогосподарською продукцією, виробництво продукції з високою доданою вартістю та економічною ефективністю, нарощування обсягів виробництва та розширення ринків збуту сільськогосподарської продукції, глибокої переробки.

IV. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Комплексна програма

Поряд з позитивною динамікою збільшення обсягів валового виробництва сільськогосподарської продукції, в агропромисловому комплексі залишаються проблеми, які потребують посиленої уваги та вирішення у 2025-2027 роках:

- низька якість сільськогосподарської продукції, її не конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, не адаптованість до європейських вимог;
- відсутність доступу до організованого ринку збуту власної продукції дрібних товаровиробників;
- низький рівень селекційно-племінної роботи в господарствах населення;
- недостатня мотивація до кооперації та укрупнення дрібних сільськогосподарських товаровиробників, низький рівень матеріально-технічного забезпечення СОК, відсутність лідерів для їх створення;
- низький рівень та невідповідність матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств сучасним вимогам виробництва;
- постійне зменшення чисельності поголів'я ВРХ у особистих селянських господарствах та відсутність його у сільськогосподарських підприємствах;
- зменшення родючості ґрунтів, неефективне використання малопродуктивних земель.

V. АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ПРОБЛЕМУ ТА РЕСУРСІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ

Сильні сторони	Слабкі сторони
Вигідне географічне положення громади та зручне транспортне сполучення.	Низькі ціни на сільськогосподарську продукцію.
Сприятливі умови для залучення інвестицій у агропромисловий сектор громади.	Низький рівень заробітної плати у сільському господарстві.
Забезпечення фінансової підтримки власників особистих селянських господарств та сільськогосподарських підприємств, стимулювання їх для збільшення	Недостатнє кадрове забезпечення висококваліфікованими спеціалістами у аграрному секторі.
	Вузький асортимент сільськогосподарської продукції яка виробляється у громаді.
	Малі площі природних кормових угідь

виробництва сільськогосподарської продукції.	для розвитку тваринництва.
Підвищення рівня доходів сільського населення. Впровадження нових енерго- та ресурсо- зберігаючих технологій.	Зменшення чисельності поголів'я ВРХ Недостатнє фінансування виконання заходів Програми. Фінансова, податкова та цінова нестабільність. Недостатня кількість обігових коштів у агровиробників. Зниження родючості земель у наслідок недостатніх природоохоронних та агротехнічних заходів. Зменшення чисельності економічно-активного населення в сільській місцевості Неефективне використання малопродуктивних земель

VI. ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ, ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ

З метою розв'язання існуючих проблем розвитку сільського господарства, передбачається здійснювати фінансування заходів Комплексної програми, відповідно до додатку Напрямки діяльності та заходи Комплексної програми підтримки сільського господарства на 2025-2027 роки.

VII. ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Вирішення проблем аграрної галузі передбачається шляхом:

- підтримки розвитку галузі тваринництва, наросування поголів'я ВРХ;
- підтримка та розвиток особистих селянських господарств, які утримують три і більше корів - сімейних (родинних) ферм;
- створення належних умов з трансформації особистих селянських господарств в інші організаційно-правові форми господарювання;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи, поширення серед суб'єктів господарювання всіх форм власності, широких верств населення інформації, відомостей з основних питань сільського господарства;
- підтримка фізичних осіб при заміні лейкозної худоби;

- охорона і раціональне використання земель.

VIII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯМ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Виконання Комплексної програми забезпечить сталий розвиток сільського господарства, підвищить ефективність виробництва, покращить забезпечення населення продуктами харчування за доступними цінами, сприятиме зростанню рівня життя та доходів жителів села.

У результаті виконання Комплексної програми та реалізації запропонованих заходів очікується:

- насичення товарних ринків конкурентоспроможною вітчизняною продукцією;
- збільшення кількості реалізації товарного молока та підвищення його якості;
- стимулювання сільської молоді до започаткування ведення агровиробництва у сільській місцевості;
- покращення селекційно-племінної роботи, нарощування обсягів виробництва продукції тваринництва та чисельності поголів'я сільськогосподарських тварин;
- поліпшення матеріально-технічної бази сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, що забезпечить просування сільськогосподарської продукції сільськогосподарських товаровиробників – на організований аграрний ринок за стабільними цінами;
- зростання доходів власників особистих селянських господарств;
- охорона і раціональне використання земель, покращення родючості ґрунтів шляхом корінного покращення земель (залуження пасовищ).

